Dosarul nr. 4-2518/2025
4-25142393-12-4-07102025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

19 februarie 2026 **mun. Chişinău**
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Silvia Slobodzean
Grefier Mariana Mihailov
Cu participarea:
Agentului constatator Viorel Danii
Făptuitorului Maria Prutean

examinând în ședința de judecată publică cauza contravențională intentată în privința cet. **Maria Prutean**, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****, învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 178 din Codul contravențional, -

c o n s t a t ă:

La data de 03.10.202, ora 9:00, de către agentul constatator Danii Viorel, din cadrul Primăriei *****, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 79, prin care **Mariei Prutean** i se incriminează săvârșirea contravenției prevăzute de art. 178 din Codul Contravențional, pentru faptul că în luna septembrie 2025, în or. *****, la Î.P „Tracop", pe terenul cu nr. cadastral *****, a fost depistat că proprietara Maria Prutean, a edificat două construcții cu dimensiunile de 8mx8m și 3mx4m, fără a dispune de autorizație pentru construcție eliberată de APL, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 178 Cod Contravențional.

Potrivit art. 423^{10} din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art.104^{1}, 116, 126^{1}, 134^{1}, 154, art. 157 alin.(4), (6), (7)–(12), art.158, art.178, 179, 180^{1}, 181, art.273 pct.9), 9^{1}), 11), 15) şi 16), art.326 alin.(1)–(1^{1}), art.364 alin.(1) şi (9) şi art. 370 alin. (2) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 104^{1}, 116, 178 şi 179 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

În conformitate cu prevederile art. 423^{10} din Codul contravențional procesul-verbal a fost expediat spre examinare instanței de judecată în vederea aplicării sancțiunii contravenționale, cu solicitarea aplicării măsurilor de siguranță prevăzute de art. 439^{6} din Codul contravențional și anume demolarea construcției neautorizate cu readucerea la starea inițială a terenului.

În ședința de judecată, *făptuitoarea Maria Prutean,* a comunicat instanței că, terenul de construcție l-a procurat în anul 2024. Pe acest teren a început construcția unei case. Vecinul inițial nu a avut pretenții. Când a început construcția gardului, vecinul a refuzat să contribuie cu

ceva. Au început construcția gardului singuri. După construcția gardului vecinul nu a creat probleme. Când a început construcția șurei, a lăsat 50 cm de la gard și atunci domnul a început probleme, și anume că a lăsat puțin spațiu de la gard. La careva discuții cu ei, vecinul nu vrea să iasă. A început construcția fără acte permisive (certificat de urbanism, autorizație de construcție), deoarece a înțeles de pe internet că casa până la 150 m^2 se poate de construit fără certificat de urbanism. Casa are 10x12 m. Casa a fost construită de soțul și fratele său.

Agentul constatator, Danii Viorel, în ședința de judecată, a susținut pe deplin procesul verbal și a solicitat atragerea la răspundere contravențională cu obligarea de a perfecta actele.

Examinând materialele cauzei și verificând procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În fapt, prin procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. 79 din 03.10.2025 încheiat de către agentul constatator Danii Viorel, din cadrul Primăriei *****, în acțiunile făptuitoarei **Maria Prutean,** s-a reținut săvârșirea contravenției prevăzute de art. art. 178 din Codul contravențional, pentru faptul că în luna septembrie 2025, în or. *****, la Î.P „Tracop” , pe terenul cu nr. cadastral *****, a edificat două construcții cu dimensiunile de 8mx8m și 3mx4m, fără a dispune de autorizație pentru construcție eliberată de APL.

În drept, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitoarea. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitoarei sau în absența lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. 79 din 03.10.2025, încheiat de către agentul constatator.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”,* cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a) - h) din Codul contravențional.

În acelaşi context, instanța reiterează că procesul verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa acestuia, or, în atare circumstanțe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

Respectiv, instanța consideră că au fost respectate prevederile art. 443 din Codul contravențional la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. 79 din 03.10.2025, încheiat de către agentul constatator Danii Viorel, din cadrul Primăriei Sângera, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu, iar în consecință, instanța constată că forța probantă a actului prezentat în instanţă nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Așadar, instanța de judecată reține că, procesul verbal a fost întocmit și perfectat *în prezența făptuitorului*, căruia i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de art. 34, 384 și 448 Cod contravențional, precum și decizia de remitere pentru examinare conform competenței.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenție, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

În lumina celor relatate supra, persoana învinuită are dreptul la un proces echitabil, conform art. 374 – 382 al Codului contravențional, în cadrul căruia să utilizeze orice mijloc de probă și să invoce orice argumente pentru dovedirea împrejurării că situația de fapt din procesul verbal cu privire la contravenție nu corespunde modului de desfășurare a evenimentelor, iar sarcina instanței de judecata este de a respecta limita proporționalității între scopul urmărit de autoritățile statului de a nu rămâne nesancționate acțiunile antisociale prin impunerea unor

condiții imposibil de îndeplinit și respectarea dreptului la apărare al persoanei sancționate contravențional.

Interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) ale Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. 79, încheiat la 03.10.2025, încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmează a fi examinată şi în raport cu actele existente la dosar, acumulate de agentul constatator în cazul pendinte.

Pe lângă aceasta, instanța apreciază că, în măsura în care procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. 79, încheiat la 03.10.2025, nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, iar mai mult ca atât, la examinarea cauzei, făptuitorul nu a invocat şi instanța nu a stabilit că datele inserate de agentul constatator în actul atacat ar fi fost obținute contrar prevederilor art. 425 alin. (6) al Codului contravențional.

În această ordine de idei, instanța remarcă că făptuitoarea **Maria Prutean** este învinuită precum că a comis contravenția prevăzută de art. 178 din Codul contravențional, iar respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional, or, probatoriul anexat în vederea susținerii învinuirii imputate prin procesul-verbal cu privire la contravenție este exprimat prin: procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 79 din 03.10.2025, prescripție privind sistarea lucrărilor de construcție neautorizată, declarația cet. Maria Prutean, plângerile cet. Postolachi Eusebiu, 3 foto-imagini a construcției, act de constatare din 26.08.2025, certificat de la ASP serviciul cadastral.

În speţă, instanţa de judecată atestă că din cercetarea materialelor acumulate în cadrul instrumentării cauzei contravenționale, într-adevăr rezultă că cet. **Maria Prutean** a înregistrat dreptul de proprietate asupra lotului pomicol cu nr. cadastral ***** la 06.02.2024.

La fel, relevant este faptul că potrivit declarațiilor făptuitoarei Maria Prutean, rezultă că ultima a procurat lotul în Întovărășirea Pomicole „Tracom” ***** în 2023. Iar în anul 2025, a început construcția unei căsuțe de vacanță, fără a dispune de careva acte pentru autorizarea construcției, considerând că până la 150 m^2 construcția caselor este permisă fără autorizare și fără acte permisive de la Primărie.

Totodată, cercetând materialele cauzei, potrivit imaginilor anexate, confirmă construcția unei case de locuit pe lotul de pământ din cadrul întovărășii cu destinație agricolă.

Potrivit art. 3 al Codului urbanismului și construcții, *autorizație de construire* – act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează execuția lucrărilor de construcții, în temeiul și cu respectarea documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism aprobate și/sau a certificatului de urbanism, precum și a documentației de proiect elaborate și, după caz, verificate conform prevederilor prezentului cod, *certificat de urbanism informativ* – act cu caracter facultativ, eliberat de către emitent, prin care se aduc la cunoștința solicitantului prevederile și componentele ce caracterizează regimul juridic, tehnic și arhitectural-urbanistic al unei construcții/al unui teren, stabilite în documentația de amenajare a teritoriului și de urbanism, act necesar în cazul stabilirii relațiilor funciare, al înstrăinării, al dezmembrării, al parcelării, al comasării, al partajării, al moștenirii terenului destinat construcției sau a bunului imobil la care se preconizează execuția lucrărilor de reconstrucție, precum și în cazul apariției unor litigii patrimoniale, *certificat de urbanism pentru proiectare* – act cu caracter de reglementare și caracter obligatoriu, în cazul în care planul urbanistic general aprobat are o vechime de peste 10 ani, sau cu caracter facultativ, în cazul în care planul urbanistic general aprobat are o vechime de

până la 10 ani, care este eliberat de către emitent și prin care se aduc la cunoștința solicitantului prescripțiile și componentele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic și arhitectural-urbanistic al unei construcții/al unui teren, stabilite în documentația de amenajare a teritoriului și de urbanism, și care permite elaborarea documentației de proiect, c*onstrucție* – clădire, construcție de inginerie civilă sau construcție specială, a cărei realizare constă în execuția oricărei structuri fixate în sol sau pe sol, având caracter permanent sau provizoriu și fiind concepută, proiectată și executată pentru îndeplinirea ori asigurarea unor funcții tehnice, economice, sociale sau ecologice, indiferent de specificul, destinația, categoria și clasa de importanță, incluzând instalațiile, echipamentele și utilajele tehnologice și funcționale aferente, *documentație de proiect* – ansamblu de piese scrise și desenate, însoțite de calculele necesare, elaborate în conformitate cu normativele tehnice în construcții, care servește drept bază pentru execuția lucrărilor de construcții, *lucrări de construcții* – complex de procese de construire, realizate conform documentației de proiect, care are drept rezultat o producție finită, exprimată prin părți sau elemente constructive ale construcției și/sau ale instalațiilor aferente acesteia; lucrări de intervenție în timp asupra construcției existente: lucrări de reconstrucție, de modernizare, de modificare, de transformare, de consolidare, de extindere și de reparații capitale.

Potrivit art. 73(1) al Codului urbanismului și construcțiilor, utilizarea terenurilor destinate construcțiilor și altor amenajări se efectuează în conformitate cu documentația de amenajare a teritoriului și de urbanism. (2) Autorizarea execuției lucrărilor de construcții în localități se efectuează numai în baza documentației de urbanism, elaborate, expertizate, avizate și aprobate conform prezentului cod, și are drept scop sporirea eficienței utilizării teritoriului, în general, și a zonelor rezidențiale, în special, inclusiv reconstrucția construcțiilor existente, proiectarea noilor cartiere locative cu infrastructură socială și tehnicoedilitară modernă și perfecționarea structurii de planificare .(3) În cazul lipsei documentației de urbanism, pentru satele cu o populație mai mică de 3000 de locuitori, autorizația de construire se eliberează în baza documentației de proiect elaborate conform certificatului de urbanism pentru proiectare, eliberat în conformitate cu regulamentul aprobat de către Guvern

Potrivit art. 150 Codului urbanismului și construcțiilor, pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire lucrările de construcții care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcției și ale instalațiilor aferente, precum și următoarele lucrări: .....l) lucrările de execuție a construcțiilor auxiliare sau anexelor, cu suprafața construită de până la 15 metri pătrați, la casele individuale, amplasate pe terenuri proprietate privată, cu excepția celor cu statut de monument și a celor din zonele protejate, cu condiția retragerii normative față de hotarul terenului și respectării normelor sanitare și antiincendiare. În cazul execuției construcțiilor auxiliare, în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire, cu depășirea suprafeței construite de până la 15 metri pătrați, investitorul este obligat să notifice, pe propria răspundere, autoritatea administrației publice locale respective, cu asumarea consecințelor aferente demolării, t) lucrările de execuție a caselor individuale cu un etaj, cu suprafața mai mică de 150 de metri pătrați, destinate pentru una sau două familii, și a anexelor gospodărești ale acestora, construite pe teren proprietate privată și *situate în localităţile rurale*, cu excepția celor din zonele protejate.....

Conform art. 178 Cod Contravențional, prin construirea caselor cu un nivel pentru o familie sau două şi a anexelor gospodăreşti la ele, precum şi a construcţiilor provizorii cu suprafeţe mai mici de 150 m^2 în localităţile rurale, a căsuţelor de livadă în întovărăşirile pomicole cu încălcarea legislaţiei şi a normelor în vigoare privind autorizarea şi executarea acestor construcţii, se sancţionează cu amendă de la 24 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei

fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Astfel, la soluţionarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, a evidenţiat circumstanţele care dovedesc vinovăţia **Mariei Prutean**, ca în consecinţă şi în urma aprecierii probelor cercetate în şedinţă, în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege, să se confirme incontestabil vinovăţia în săvârşirea contravenţiei art. 178 Codul contravenţional al RM.

Astfel, acţiunile contravenientei **Maria Prutean** au fost corect încadrate în temeiul art.178 Cod contravenţional a RM, încadrare juridică pe care instanța o menține, iar în temeiul sancţiunii prevăzute de norma vizată urmează a fi stabilită pedeapsa, vinovăţia în cele imputate fiindu-i pe deplin dovedită.

De altfel la individualizarea sancțiunii contravenționale, contravenientei **Maria Prutean**, instanţa de judecată se va conduce de prevederile art. 41 Cod contravenţional al RM, aplicând o sancțiune în limitele stabilite de actul normativ, în strictă conformitate cu stipulările legale, ținând cont de caracterul contravenţiei comise, de persoana contravenientului, de gradul de vinovăţie, de starea materială a sa, de circumstanţele care agravează şi care atenuează răspunderea.

În acest sens, instanța de judecată menționează că, careva circumstanţe atenuante sau agravante conform art.42 - 43 Cod contravenţional al RM - în acţiunile contravenientei **Maria Prutean**, nu a stabilit.

Avînd în vedere cele menționate supra, instanţa de judecată consideră oportun de a recunoaște vinovată pe **Mariei Prutean** de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 178 Cod contravenţional şi în baza acesteia a-i aplica o sancțiune sub formă de amendă, considerând că aceasta sancțiune este una echitabilă și proporțională cu gravitatea contravenției comise.

În baza celor expuse, conducându-se de prevederile art.394 alin.(2) , art. 460, 462 Codul Contravenţional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Se recunoaște vinovată **Maria Prutean**, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****, de comiterea contravenției prevăzute de art. 178 Cod contravențional, și în baza acestei norme a-i stabili sancțiune sub formă de amendă în mărime de 25 (douăzeci și cinci) unități convenționale, ceea ce constituie 1 250 (una mie două sute cincizeci) lei, în beneficiul statului.

Se explică **Mariei Prutean**, că conform art.34 (3) Codul Contravenţional, că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 (trei) zile din momentul stabilirii ei. În acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral".

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de recurs în Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Silvia Slobodzean**

Copia corespunde cu originalul

judecătorul **Silvia Slobodzean**